

Nr 36

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om upptagande å riksstaten för budgetåret 1958/59 av underskottet för Luftfartsfonden.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1, bilaga 17, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1958, föreslagit riksdagen att för Luftfartsfonden å riksstaten för budgetåret 1958/59 upptaga ett underskott om 10 000 000 kr.

Med skrivelser den 27 augusti och 18 oktober 1957 har *luftfartsstyrelsen* framlagt förslag till stat för luftfartsverkets driftkostnader för budgetåret 1958/59.

Inledningsvis har styrelsen behandlat några verket berörande allmänna spörsmål samt vissa organisations- och personalfrågor (s. 1—4).

Efter en avvägning av de olika medelsbehoven samt under beaktande av den begränsning, som med hänsyn till det statsfinansiella läget är erforderlig, har styrelsen uppgjort följande beräkning av inkomster och utgifter under budgetåret 1958/59. De beräknade inkomsterna samt utgifterna enligt den fastställda staten för innevarande budgetår ha medtagits som jämförelse.

	1957/58	1958/59
Inkomster		
1. Hyror och arrenden	2 400 000	2 600 000
2. Trafikinkomster	5 600 000	6 200 000
3. Besiktningsavgifter m. m.	300 000	350 000
4. Diverse inkomster	680 000	550 000
	Summa 8 980 000 ¹	9 700 000
Utgifter		
1. Luftfartsstyrelsen: Avlöningar	2 710 000	2 830 000
2. Luftfartsstyrelsen: Omkostnader	420 000	500 000
3. Flygplatsorganisationen: Avlöningar	5 475 000	5 970 000
4. Flygplatsorganisationen: Omkostnader	570 000	900 000
5. Underhåll m. m. av flygplatser	2 100 000	2 300 000

¹ I fjolårets statsverksproposition beräknades inkomsterna för 1957/58 till 8 400 000 kr. och utgifterna till 17 125 000 kr.

	1957/58	1958/59
6. Hyres- och arrendeavgifter m. m.	145 000	150 000
7. Underhåll och drift av radioanläggningar	3 015 000	3 900 000
8. Underhåll och drift av teleutrustning	715 000	980 000
9. Utgifter för väderlekstjänst	1 775 000	2 105 000
10. Sveriges bidrag till ICAO m. m.	585 000	550 000
11. Pensionskostnader	110 000	135 000
12. Diverse utgifter	160 000	120 000
13. Avsättning till värdeminskningsskonto	1 190 000	1 400 000
14. Oförutsett	—	500 000
	Summa 18 970 000	22 340 000
	Underskott 9 990 000	12 640 000

Beträffande de närmare upplysningar angående beräkningen av de skilda inkomst- och utgiftsposterna som i anslutning härtill lämnats av styrelsen torde få hänvisas till propositionen (s. 5—8). Styrelsen har slutligen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels att för luftfartsfonden å riksstaten för budgetåret 1958/59 upptaga ett underskott om 12 640 000 kr.,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att å personalförteckningen för luftfartsverket uppföra en befattning såsom flygplatschef i lönegrad Ao 26.

Över styrelsens framställning ha utlåtanden avgivits av *statskontoret* och *statens lönenämnd* (s. 8).

Departementschefen har anfört följande.

I 1957 års statsverksproposition beräknades luftfartsfondens underskott för innevarande budgetår till 8 725 000 kr. Härvid hade hänsyn icke kunnat tagas till den senare under år 1957 beslutade höjningen av statstjänstemännens löner. Genom beslut den 14 juni 1957 fastställde Kungl. Maj:t den definitiva driftkostnadsstaten för luftfartsverket och i denna upptogs driftkostnaderna, inklusive höjningar av lönerna, till 18 970 000 kr. Då inkomsterna samtidigt beräknades till 8 980 000 kr., förutsattes ett underskott på fonden för innevarande budgetår om 9 990 000 kr.

I detta sammanhang får jag meddela, att kostnaderna för de företagna utredningarna rörande storflygplatsens förläggning, vilka i stort sett bestämts från luftfartsverkets driftkostnadsstat, har i vad avser luftfartsverket under budgetåret 1955/56 uppgått till 250 000 kr., under budgetåret 1956/57 till 1 157 000 kr. samt under innevarande budgetår till 46 000 kr. Beträffande de olika utredningarna torde jag få hänvisa till prop. 1957: 185 angående utbyggnad av en storflygplats.

För nästa budgetår uppskattar styrelsen fondens underskott till 12 640 000 kr., vilket belopp är ett saldo av inkomster om 9 700 000 kr. och utgifter om 22 340 000 kr. Vid bifall till ett av styrelsen i skrivelse den 25 oktober 1957 framlagt förslag till ny flygplatstaxa beräknas inkomsterna öka med 2 500 000 kr. och följaktligen det nu beräknade underskottet reduceras med detta belopp.

Den övervägande delen av inkomstökningen faller på trafik-, hyres- och

arrendeinkomster. Utgiftsökningen i förhållande till luftfartsverkets stat för budgetåret 1957/58, 3 370 000 kr., hänför sig till så gott som samtliga utgiftstitlar men i det väsentligaste till följande poster, nämligen avlöningskostnader 615 000 kr., omkostnader 410 000 kr., underhåll av flygplatser 200 000 kr., underhåll och drift av radioanläggningar och av teleutrustning 1 150 000 kr., utgifter för väderlekstjänsten 330 000 kr. samt avsättning till värdeminskningsskonto, vars förändring står i samband med omfattningen av den pågående investeringsverksamheten, 210 000 kr. Dessutom har upptagits en särskild post för oförutsedda utgifter om 500 000 kr.

Vid beräkning av luftfartsverkets avlöningskostnader har styrelsen räknat med, förutom automatiska utgiftsökningar på grund av löneklassuppflyttningar m. m., ökade utgifter för förstärkning av styrelsens samt flygplatsorganisationens personal. Beträffande styrelsens organisation har styrelsen anmält behov av viss nyrekrytering i mellangraderna för en kostnad av ca 57 000 kr. Jag är emellertid icke beredd att på det nu förebragta materialet förorda att medel i detta sammanhang beräknas för ändamålet.

Styrelsen har framlagt förslag om inrättande av en tjänst som flygplatschef för den blivande storflygplatsen. Då jag är ense med luftfartsstyrelsen att denna tjänst bör tillträdas i så god tid, att ifrågavarande befattningshavare kan delta i upporganisationen av förvaltningstjänsten på storflygplatsen, förordar jag att en tjänst som flygplatschef i Ae 26 får inrättas under nästa budgetår. Styrelsens förslag om avskiljande av i första hand de norrländska flygplatserna till en organisatorisk enhet, underställd en särskild flygplatschef i Ae 23, är jag f. n. icke beredd att taga ställning till utan detta torde få upptagas till behandling i vår i samband med styrelsens definitiva förslag till driftkostnadsstat. Övriga under flygplatsorganisationens avlöningspost framlagda förslag om personalförstärkning avser dels flygsäkerhetstjänsten och dels den allmänna förvaltningstjänsten jämte katastrofberedskapen på flygplatserna. Med hänsyn till arten av de göromål, vartill mera arbetskraft begäres, har jag på de av styrelsen anförda skälen funnit mig böra tillstyrka förslaget, med den mindre begränsningen, att kostnadsökningen för den allmänna förvaltningstjänsten bör minskas med 20 000 kr.

Beträffande statförslaget i övrigt anser jag på grund av mitt ställningstagande till berörda anslag under sjätte huvudtiteln att utgiftsökningen för väderlekstjänsten kan begränsas med ca 40 000 kr. i förhållande till styrelsens uppskattning.

Med hänsyn till vad jag anförat förordar jag, att luftfartsverkets driftkostnader inklusive posten till oförutsedda utgifter t. v. beräknas komma att uppgå till i avrundat tal 22 200 000 kr. Då jag samtidigt beräknar inkomsterna till 12 200 000 kr., torde underskottet å luftfatsfonden å driftbudgeten för budgetåret 1958/59 kunna upptagas till 10 000 000 kr. Jag förutsätter vidare, att den noggranna avvägningen av de olika utgiftsposterna, liksom hittills varit fallet, får ankomma på Kungl. Maj:t att verkställa, sedan styrelsen under våren 1958 ingivit sina definitiva förslag till driftkostnadsstat.

Utskottet. Det i riksstaten för innevarande budgetår å luftfatsfonden beräknade underskottet om 8 725 000 kr. har i gällande driftkostnadsstat på grund av den under år 1957 företagna höjningen av statstjänstemännens löner upptagits till 9 990 000 kr. För nästkommande budgetår skulle enligt Kungl. Maj:ts förevarande förslag underskottet bli praktiskt taget

lika stort som enligt nyssnämnda driftkostnadsstat, eller exakt 10 000 000 kr. Inkomsterna ha därvid förutsatts komma att uppgå till 12 200 000 kr., innebärande en uppräknings med 2 500 000 kr. i förhållande till luftfartsstyrelsens beräkningar. Utgifterna ha å andra sidan nedräknats med 140 000 kr. i förhållande till styrelsens förslag till 22 200 000 kr. Skillnaden i inkomstantagandena ligger i de merintäkter som fastställandet av en föreslagna ny flygplatsstaxa skulle medföra, medan utgiftsminskningen beror på en borträkning av ett belopp för viss nyrekrytering av personal i mellangraderna och medel för en flygplatschef i Ae 23 för de norrländska flygplatserna samt viss begränsning av utgiftsökningen för väderlekstjänsten och för den allmänna förvaltningstjänsten. Departementschefen har i övrigt beträffande personalorganisationen godtagit styrelsens förslag avseende förstärkning av dels flygsäkerhetstjänsten och dels den allmänna förvaltningstjänsten jämte katastrofberedskapen på flygplatserna samt förordat, att en tjänst som flygplatschef i Ae 26 får inrättas under nästa budgetår för den blivande storflygplatsen.

Mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anfört och förordat har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet hemställer således,

att riksdagen må för *Luftfartsfonden* å riksstaten för budgetåret 1958/59 upptaga ett underskott om 10 000 000 kr.

Stockholm den 28 februari 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Einar Persson, Boman, Thun, Pålsson, Sundelin, Rikard Svensson, Söderberg, Mårtensson, Bertil Petersson, Ragnar Bergh, Sunne, fröken Ranmark, herr Mossberger och fru Svenson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Malmborg, Thapper, Ståhl, Jansson i Kalix, Gustafsson i Stockholm, Blidfors, Andreasson, Gerhard Nilsson i Gävle, Heckscher, Johansson i Norrköping och Svensson i Stenkyrka.